

Min baggrund

- Uddannet pædagog 1979
- Diplom i ledelse 1991-92
- Master i socialpædagogik 2009-11

Relevante efteruddannelser og erfaring:

- Uddannet audit-auditør 2009
- Mentor 55+ uddannelse 2011-12
- Censor ved pædagoguddannelsen siden 2019

- 1979 – 1998 Døgnmedarbejder, støttekontaktperson og afdelingsleder ved Ungdomscentret, Aarhus Kommune.
- 1998 - 2006 Forstander og pædagogisk konsulent ved Børn og Ungeafdelingen, Århus Amt.
- 2007 – 2013 Tilsynskonsulent ved Tilsynsenheden, Aarhus Kommune
- 2014 – 2018 Tilsynskonsulent ved Socialtilsyn Midt, Silkeborg Kommune

På tilsynsområdet siden 1. december 2000

- Første gang på Færøerne 2010 som repræsentant for Aarhus Kommune
- Siden 2014 som privat konsulent

KONFERENCE OM UDVIKLINGSHÆMMEDE LOVOVERTRÆDERE

13. september 2023

Tilsynets dilemmaer og udfordringer

Hvordan tilrettelægger og gennemfører Socialtilsynet et tilsynsbesøg?

Brug af kvalitetsmodellen på sociale tilbud: Temaer, kriterier og indikatorer

Hvilke dilemmaer og udfordringer kan der være i at føre tilsyn med botilbud til domfældte udviklingshæmmede?

Socialtilsynets primære opgaver

- **Godkendelse af nye tilbud**

- Generelt egnede til målgruppen
- Vurdere ansøgers forudsætninger for og forventede evne til at opfylde betingelserne for godkendelsen

- **Driftsorienteret tilsyn med eksisterende tilbud**

- ... er en fortløbende proces, hvor socialtilsynet ud fra en risikovurdering prioriterer, hvilke forhold der skal undersøges nærmere, og hvilke forhold der skal tillægges mere eller mindre vægt i vurderingen af tilbuddenes kvalitet
- Aflægge tilsynsbesøg mindst en gang om året
- Socialtilsynet har mulighed for at træffe afgørelser om påbud, skærpet tilsyn eller ophør af godkendelse

Socialtilsynets snitflader til det personrettede kriminalpræventive tilsyn

Det driftsorienterede tilsyn, som socialtilsynet udfører, har til formål at sikre, at tilbuddet generelt har den fornødne kvalitet

Det personrettede tilsyn, som udføres af den kommune, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet, har til formål at sikre, at borgeren trives i tilbuddet, og at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Udgangspunktet for det personrettede tilsyn er, i modsætning til det driftsorienterede tilsyn, den enkelte borgers situation

Gensidig underretning ved bekymrende forhold, som berører borgere

Orienteringspligt til handlekommunen når Socialtilsynet har truffet afgørelse om skærpet tilsyn og/eller om påbud i forhold til et konkret tilbud

Kvalitetsmodellen - er en ramme som socialtilsynet skal anvende i vurderingen af, om et tilbud har den fornødne kvalitet

Formål:

- Et fælles vurderingsgrundlag og øget systematik
- Fokus på resultater for borgerne
- Ensartede kvalitetskrav og gennemsigtighed i socialtilsynets kvalitetsvurderinger

Opbygning:

Temaer: Kvalitetsvurderingen på temaniveau er en generel, og konkluderende vurdering af kvaliteten af tilbuddets indsats inden for temaet. (kan ses på Tilbudsportalen)

Kriterier: Er mål for indsatsen, som tilbuddet skal leve op til

Indikatorer: Er de konkrete forhold, som socialtilsynene *skal* se efter, når de skal vurdere, i hvilken grad tilbuddet opfylder kriteriet

Kvalitetsmodellens 7 Temaer:

1. Uddannelse og beskæftigelse	5. Organisation og ledelse
2. Selvstændighed og relationer	6. Kompetencer
3. Målgrupper, metoder og resultater	7. Fysiske rammer
4. Sundhed og trivsel	Økonomi vurderes særskilt

Tema 1: Uddannelse og beskæftigelse

Kriterium 1: Tilbuddet støtter borgerne i at udnytte deres fulde i forhold til skolegang, uddannelse og beskæftigelse

Indikator 1.a: Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne konkrete, individuelle mål i forhold til at understøtte borgernes skolegang, uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud, og der følges op herpå.

Indikator 1.b: Borgerne er i dagtilbud, grundskoletilbud, uddannelse, beskæftigelse, eller samværs- og aktivitetstilbud.

Tema 2: Selvstændighed og relationer

Kriterium 2: Tilbuddet styrker borgernes kompetencer til at indgå i sociale relationer og selvstændighed

Indikator 2.a: Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne, individuelle mål i forhold til at understøtte udvikling af borgernes kompetencer til at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt, og der følges op herpå

Indikator 2.b: Borgerne indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund

Tema 3: Målgruppe, metoder og resultater

Kriterium 3: Tilbuddet arbejder med afsæt i en tydelig målgruppebeskrivelse systematisk med faglige tilgange og metoder, der fører til positive resultater for borgerne

Indikator 3.a: Tilbuddet anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målsætning og målgrupper

Indikator 3.b: Tilbuddet dokumenterer resultater med udgangspunkt i konkrete, klare mål for borgene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen

Indikator 3.c: Tilbuddet opnår positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, visiterende kommuner har opstillet for borgernes ophold

Indikator 3.d: Tilbuddet samarbejder aktivt med relevante eksterne aktører for at understøtte, at målene for borgerne opnås

Tema 4: Sundhed og trivsel

1/2

Kriterium 4: Tilbuddet understøtter borgernes selv- og medbestemmelse

Indikator 4.a: Borgerne bliver hørt, respekteret og anerkendt

Indikator 4.b: Borgerne inddrages i og har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og hverdagen i tilbuddet i overensstemmelse med deres ønsker og behov

Kriterium 5: Tilbuddet understøtter borgernes fysiske og mentale sundhed og trivsel

Indikator 5.a: Borgerne trives i tilbuddet

Indikator 5.b: Borgerne har med støtte fra tilbuddet adgang til relevante sundhedsydelser

Indikator 5.c: Tilbuddets viden og indsats vedrørende borgernes fysiske og mentale sundhed modsvarer borgernes behov

Tema 4: Sundhed og trivsel

2/2

Kriterium 6: Tilbuddet forebygger magtanvendelser

Indikator 6.a: Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at magtanvendelser så vidt muligt undgås

Indikator 6.b Tilbuddet kan håndtere eventuelle magtanvendelser ved at dokumentere og følge op på disse med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen

Kriterium 7: Tilbuddet forebygger vold og overgreb

Kriterium 7.a: Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at der ikke forekommer vold eller overgreb i tilbuddet

Scoring af indikatorerne

Socialtilsynet skal i forlængelse af den skriftlige bedømmelse angive en score for hver indikator i kvalitetsmodellens syv temaer.

Bedømmelse af kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier

Socialtilsynet skal vurdere, om tilbuddet fortsat har fornøden kvalitet. Ved det driftsorienterede tilsyn bedømmes indikatorerne efter følgende skala:

I meget høj grad opfyldt	(5)
I høj grad opfyldt	(4)
I middel grad opfyldt	(3)
I lav grad opfyldt	(2)
I meget lav grad opfyldt	(1)

Driftsorienterede tilsyn

Indhentelse af relevant information før, under og efter besøg - triangulering

Dokumenter som vidensgrundlag:

Vagtplaner – Medarbejderlister – Husordner - Pædagogiske planer - Aftaler med supervisor - Diverse håndbøger – Instrukser – Årshjul - Dagbogsnotater – Magtindberetninger

Interview:

Medarbejdere – Borgere – Ledelsen – Pårørende - Myndighedssagsbehandleren – og andre relevante

Observationer:

Om der er overensstemmelse mellem det, der siges og skrives om tilbuddet og det, der finder sted i praksis

lagttagelser af igangværende aktiviteter, kommunikation og samspil, boligindretning og øvrige fysiske rammer m.m.

Særligt fokusområde ved tilsyn med døgntilbud til domfældte udviklingshæmmede

Medarbejdernes kendskab til de juridiske vilkår, som den enkelte borger er underlagt, herunder kendskab til Servicelovens Kapitel 24a, §§ 137g-j

Medarbejdernes kompetencer – forstået som uddannelse i , viden om og erfaring med at efterleve reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne

Det er central for opgaveløsningen, at medarbejderne kender deres beføjelser ved episoder, hvor magtanvendelse overvejes...

At tage borgerens perspektiv

Tilsyn med fokus på om borgeren får det vedkommende er berettiget til i forhold til:

- Lovgivning
- Bedste faglige praksis på området

Pædagogik er kontekst afhængig, relationel og situationsbestemt = stor kompleksitet...

At undersøge og vurdere kvaliteten på social- og specialpædagogiske tilbud er derfor komplekst!

Tilsyn er ikke en eksakt videnskab

... men vurderinger på baggrund af oplysninger og indtryk. Tilsyn er en kvalitativ undersøgelse og vurderingen er et fagligt skøn.

De anvendte videnskabsteoretiske tilgange kan beskrives som:

- **Hermeneutisk**, hvor de enkelte dele må forstås ud fra helheden, mens helheden omvendt må forstås ud fra delene
- **Fænomenologisk**, med en refleksion over, hvorledes verden fremtræder for os som oplevelser i vores bevidsthed
- **En narrativ tilgang**, hvor det narrative perspektiv indebærer en forståelse af, at livet får mening gennem fortællinger. Det er fortællingerne, der organiserer erfaringerne og derigennem giver dem mening

Udfordringer og dilemmaer

En tilsynskonsulent er generalist... - Indsatsen overfor for målgruppen er et speciale

Tilsynet kan indhente anerkendt og relevant faglig viden om specialet på Social- og Boligstyrelsens hjemmesider - Vidensportal på det sociale område – Viden til gavn

Socialtilsynet fører ikke tilsyn med personsagen og den enkelte borgers forløb

– undersøger alene ”sagen” med fokus på kvaliteten i tilbuddets systematik og tilgang og resultater

Rotationsprincip blandt tilsynskonsulenterne

Fordel: Sikrer uvildighed   Ulempe: Manglende kontinuitet

Vurdere medarbejdernes kompetencer

Formelle kompetencer / reelle kompetencer

Dialog om Socialtilsynets opgave i forhold til tilsyn med botilbud til domfældte udviklingshæmmede